

Na osnovu člana 6. stav 2. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Službeni glasnik RS", br. 101/05 i 91/15),

Ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i ministar zdravlja sporazumno donose

Pravilnik o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad mladih

Pravilnik je objavljen u „Sl. glasniku RS“, br. 102/2016 od 20. decembra 2016. god.

NAPOMENA: Ovaj pravilnik se primenjuje od 28. decembra 2016. god.

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se zahtevi koje je poslodavac dužan da ispuni u obezbeđivanju primene preventivnih mera sa ciljem otklanjanja ili svođenja na najmanju moguću meru rizika od nastanka oštećenja zdravlja mladih na radu, a naročito u vezi sa njihovim duhovnim i telesnim razvojem.

Član 2.

Ovaj pravilnik primenjuje se na mlade koji su u radnom odnosu kod poslodavca, kao i na mlade koji po bilo kom osnovu obavljaju rad kod poslodavca.

Mladi, u smislu ovog pravilnika, jeste svako lice starosti od najmanje 15 godina, a najviše 18 godina.

Član 3.

Poslodavac je dužan da za sva radna mesta u radnoj okolini, na kojima rade mladi izvrši procenu rizika od nastanka povreda i oštećenja zdravlja pre početka obavljanja poslova, kao i da izvrši delimičnu izmenu i dopunu akta o proceni rizika ukoliko je došlo do promene u obavljanju poslova, odnosno pojave novih opasnosti i štetnosti, vodeći računa o:

- 1) prilagođavanju i organizaciji rada na radnom mestu;
- 2) prirodi, stepenu i trajanju izloženosti fizičkim, biološkim i hemijskim štetnostima;
- 3) načinu, obimu i korišćenju opreme za rad, mašina, uređaja i alata, i načina na koji se njima rukuje;
- 4) utvrđivanju odgovarajućih radnih procesa i operacija i načina na koji se oni kombinuju (organizacija rada);
- 5) nivou osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad i pisanim instrukcijama i uputstvima koje dobijaju mladi.

Ako se u postupku procene rizika utvrdi da postoji rizik za bezbednost, fizičko ili psihičko zdravlje ili razvoj mladih poslodavac je dužan da obezbedi finansijska sredstva za praćenje zdravstvenog stanja mladih koji se vrše na način, po postupku i u rokovima kao i prethodni i periodični lekarski pregledi zaposlenih na radnim mestima sa povećanim rizikom.

Član 4.

Poslodavac je dužan da obezbedi da zaposleni mladi, njihovi zakonski zastupnici - roditelji ili staraoci budu u pisanoj formi obavešteni o rezultatima procene rizika na radnom mestu i o merama kojima se rizici otklanjaju u cilju povećanja bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 5.

Poslodavac je dužan da mladima obezbedi rad na radnom mestu i u radnoj okolini na kojima su sprovedene mere za bezbedan i zdrav rad, posebno vodeći računa o specifičnim rizicima za mlade.

Poslodavac je dužan da obezbedi da mladi budu zaštićeni od svih specifičnih rizika za njihovu bezbednost i zdravlje i razvoj koji su posledica njihovog nedostatka iskustva, nemanja svesti o postojećim ili mogućim rizicima ili činjenici da mladi još nisu potpuno zreli.

Specifični rizici za mlade, koji mogu da se jave prilikom obavljanja poslova na radnom mestu u radnoj okolini, uključuju:

- 1) izlaganje štetnostima (fizičkim, biološkim i hemijskim) iz dela I. Pregleda štetnosti, procesa i radova;
- 2) procese i radove iz dela II. Pregleda štetnosti, procesa i radova.

Pregled štetnosti, procesa i radova (Prilog) odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 6.

Zabranjeno je da se radno angažuju mladi na radnom mestu u radnoj okolini na kojima se obavlja rad:

- 1) koji je objektivno iznad njihovih fizičkih ili psiholoških sposobnosti;
- 2) koji uključuje štetno izlaganje opasnim materijama koje su otrovne, karcinogene, izazivaju nasledna genetska oštećenja ili oštećuju plod ili na bilo koji način hronično utiču na ljudski razvoj;
- 3) koji uključuje štetno izlaganje zračenju;
- 4) koji uključuje rizik od povreda za koje se može pretpostaviti da ih mladi ne mogu prepoznati ili izbeći zbog svoje nedovoljne pažnje koju posvećuju bezbednosti ili nedostatka iskustva ili osposobljenosti;
- 5) u kojem postoji rizik za zdravlje zbog ekstremne hladnoće ili vrućine ili buke ili vibracija.

Član 7.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Broj 110-00-00007/2016-01

U Beogradu, 8. decembra 2016. godine

Ministar,

Aleksandar Vulin, s.r.

Broj 110-00-00429/2016-07

U Beogradu, 8. decembra 2016. godine

Ministar,

ass. dr Zlatibor Lončar, s.r.

Prilog

PREGLED ŠTETNOSTI, PROCESA I RADOVA

I. Štetnosti

1) Fizičke štetnosti

(1) jonizujuće zračenje,

(2) rad u povišenom atmosferskom pritisku (npr. u sudovima pod pritiskom, ronjenje).

2) Biološke štetnosti

(1) Biološke štetnosti rizičnih grupa 3. i 4. u smislu Pravilnika o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju biološkim štetnostima.

3) Hemijske štetnosti

(1) supstance i smeše koje ispunjavaju kriterijume za klasifikaciju u skladu sa propisom kojim se uređuje klasifikacija, pakovanje, obeležavanje i oglašavanje hemikalije i određenog proizvoda u skladu sa Globalno harmonizovanim sistemom za klasifikaciju i obeležavanje UN u jednu ili više sledećih klasa i kategorija opasnosti sa jednim ili više obaveštenja o opasnosti:

- akutna toksičnost kategorija 1, 2 ili 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331),
- korozivno oštećenje kože, kategorija 1A, 1B ili 1C (H314),
- zapaljivi gas kategorija 1 ili 2 (H220, H221),
- zapaljivi aerosoli kategorije 1 (H222),
- zapaljiva tečnost kategorije 1 ili 2 (H224, H225),
- eksplozivni kategorije "nestabilan eksploziv" ili eksplozivni podklase 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, (H200, H201, H202, H203, H204, H205),
- samoreaktivne supstance i smeše tip A, B, C ili D (H240, H241, H242),
- organski peroksidi tip A ili B (H240, H241),
- specifična toksičnost za ciljni organ nakon jednokratnog izlaganja kategorije 1 ili 2 (H370, H371),
- specifična toksičnost za ciljni organ nakon višekratnog izlaganja, kategorija 1 ili 2 (H372, H373),
- senzibilizacija respiratornih organa kategorije 1, 1A ili 1B (H334),
- senzibilizacija kože kategorije 1, 1A ili 1B (H317),
- karcinogenost kategorije 1A, 1B ili 2 (H350, H350i, H351),
- mutagenost germinativne ćelije kategorije 1A, 1B ili 2 (H340, H341),
- toksičnost po reprodukciju kategorija 1A ili 1B (H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360D, H360Df).

4) Supstance i smeše utvrđene Pravilnikom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju karcinogenima ili mutagenima;

5) olovo i njegova jedinjenja, ako te štetnosti ljudski organizam može apsorbovati;

6) azbest.

II. Procesi i radovi

1) Procesi na radu iz Priloga 1. Pravilnika o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad pri izlaganju karcinogenima ili mutagenima;

2) proizvodnja i rukovanje uređajima, pirotehničkim sredstvima ili drugim predmetima koji sadrže eksplozive;

3) rad sa divljim ili otrovnim životinjama;

4) industrijsko klanje životinja;

- 5) rad koji uključuje rukovanje opremom za proizvodnju, skladištenje ili primenu sabijenih, tečnih ili rastvorenih gasova;
- 6) rad sa buradima, cisternama, rezervoarima ili bocama koji sadrže hemijske materije navedene u tački 3) dela I. ovog priloga;
- 7) rad koji uključuje rizik od rušenja;
- 8) rad koji uključuje opasnost od visokog električnog napona i
- 9) rad čiji tempo određuju mašine i koji uključuje plaćanje po učinku.